

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 7.Pf.20.323/2023/6.

A felperesek:

I.r. felperes I. rendű (felperes címe)

II.r. felperes II. rendű (felperes címe)

III.r. felperes III. rendű (felperes címe)

IV.r. felperes IV. rendű (felperes címe)

kiskorú V.r. felperes V. rendű (felperes címe)

Az I-V. rendű felperesek képviselője:

Budapesti 384. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Élő Eleonóra ügyvéd)

(ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes (alperes címe)

Az alperes képviselője:

Dr. Keszthelyi Oszkár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Keszthelyi Oszkár ügyvéd)

(ügyvéd címe.)

A beavatkozó:

beavatkozó neve (beavatkozó címe)

az alperes pernyertessége érdekében

A beavatkozó képviselője:

Bebesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bebesi István ügyvéd)

(ügyvéd címe)

A per tárgya: kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 28.P.23.371/2020/62.

A fellebbezést benyújtó fél: I-V. rendű felperesek

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az I-V. rendű felperesek által az alperesnek egyetemlegesen fizetendő perköltség összegét leszállítja 900.000 (Kilencszázezer) forint plusz áfa összegre.

Egyebekben helybenhagyja azt.

A meg nem fizetett 91.588 (Kilencvenegyezer-ötszáznyolcvannyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az I-V. rendű felperesek keresetükben kérték: a bíróság kötelezze az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 18.000.000, a II. rendű felperesnek 8.000.000, a III., IV., V. rendű felpereseknek személyenként 4.000.000 forint sérelemdíjat. Az I. rendű felperes további 5.971.792 forint kártérítés és különböző jogcímenek összesen havi 349.176 forint járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperesek kérték az alperes perköltségben marasztalását is.

[2] Perköltség igényüket a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-ára, összecszerűségében 2.044.857 forintról kiállított költségjegyzékre alapították azzal, hogy jogi képviselőjük áfa fizetésre köteles. A pertárgy értékét 48.161.904 forintban határozták meg.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és az I-V. rendű felperesek perköltségben marasztalását kérte.

[4] Perköltség igényét az Ükr. 3. § (2) bekezdés b) pontjára alapította, a csatolt költségjegyzékben azt 1.444.485 forintban határozta meg azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésre köteles.

[5] Az alperesi beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Egyetemlegesen kötelezte az I-V. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 1.444.845 forint perköltséget. Megállapította, hogy a peres eljárás 1.500.000 forint illetékét és az 1.557.300 forint perköltséget az állam viseli.

[7] A perköltség viselésére vonatkozó rendelkezései indokolásában rámutatott: a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § alapján kötelezte a pervesztes I-V. rendű felpereseket az alperes perköltségének megfizetésére.

[8] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésükben az I-V. rendű felperesek annak részbeni megváltoztatását és az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegének a mérséklését kérték 300.000 forintra.

[9] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 246. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségének, mert ítéletének indokolása nem tartalmazza, hogy az alperest megillető perköltséget milyen jogszabályi rendelkezés, illetőleg számítási mód szerint állapította meg. Feltételezésük szerint ez az Ükr. 3. § (2) bekezdése szerint történt, vagyis a pertárgyérték alapján maximálisan megállapítható perköltséget ítélte meg. Ez azonban eltűzött, indokolt lett volna az Ükr. 3. § (6) bekezdésének alkalmazása.

[10] Rámutatnak: az alperes ellenkérelmében valóban a pertárgyérték alapulvételével határozta meg az igényelt perköltséget, de a kereset összecszerűségét illetően nem, kizárólag a jogalap körében folyt bizonyítás, és az utóbbi megítélés egyszerű volt. Mutatja ezt az elsőfokú ítélet terjedelme, valamint az, hogy az alperes mindössze három beadványt készített; egy érdemi tárgyalásra került sor, amikor – a szakértők meghallgatásával összefüggésben – ügyvédi tevékenységre volt szükség. A kifejtett munkával arányos ügyvédi munkadíj összege legfeljebb 300.000 forint lehet.

[11] A fellebbezésben vitássá tett értéket 1.144.845 forintban határozták meg, másodfokú perköltségüket nem számították fel.

[12] Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a másodfokú eljárásban felmerülő perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az I-V. rendű felpereseket.

[13] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének azzal, hogy hivatkozott a Pp. 83. §-ára. Az iratok alapján egyértelmű, hogy a neki járó perköltséget az Ükr. 3. § (2) bekezdése szerint határozta meg. Rámutatott: az Ükr. 3. § (6) bekezdésének alkalmazása csak lehetőség, de nem kötelezettség a bíróság számára. A bírói gyakorlat csak ritkán mérsékli a pertárgyérték alapján számított ügyvédi munkadíj összegét, ez az adott esetben nem volt indokolt. A Pp. 4. §-a értelmében ugyanis a perkoncentráció érdekében a felek csak annyi és olyan hosszúságú periratot terjeszthetnek elő, amely az ügy érdemi befejezéséhez szükséges, azok minőségét nem a terjedelmük határozza meg, ebből a szempontból az ítélet hossza is irreleváns. Figyelembe kell venni azonban a tárgyalásra való felkészülés és az irattanulmányozás idejét. Az I-V. rendű felperesek a perköltség viselés kockázatát vállalva, a pertárgyérték tudatában nyújtották be a keresetüket. Az összecszerűség bizonyítására azért nem volt szükség, mert az I-V. rendű felperesek a jogalapot sem tudták bizonyítani. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a perköltség mérséklése nem indokolt.

[14] Az I-V. rendű felperesek fellebbezése részben megalapozott.

[15] A felek az ítélet érdemi rendelkezése, a felperesek perköltségfizetési kötelezettségének egyetemleges jellege és annak 300.000 forintot meg nem haladó része tekintetében nem terjesztettek elő fellebbezést. Ezért e rendelkezések a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedtek. Azokat tehát a másodfokú felülbírálat nem érintette.

[16] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezésével nem minden tekintetben értett egyet, ezért azt – a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján – megváltoztatta.

[17] Az I-V. rendű felperesek fellebbezésükben alaptalanul sérelmezték az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének elmulasztását. A Pp. 346. § (5) bekezdése kimondja, hogy az ítélet jogi indokolásának tartalmaznia kell az annak alapjául szolgáló jogszabályokat. A támadott ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének indokolása kétségtelenül szükséztű, mert az elsőfokú bíróság csak a Pp. 83. §-ára hivatkozott. Más típusú alperesi perköltség felmerülésének és felszámításának hiányában, valamint a Pp. 82. § (3) bekezdés utolsó mondatában meghatározott korlátra figyelemmel egyértelmű, hogy a megítélt összeg kizárólag az alperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából áll. Ennek összezszerűségét az Ükr. szabályozza, vagyis az elsőfokú ítélet alapján fizetendő perköltség – egyéb ezzel kapcsolatos jogforrás hiányában – ezen alapul. Az alperesnek fizetendő perköltség jogalapja tehát egyértelműen beazonosítható.

[18] Ugyanakkor az I-V. rendű felperesek megalapozottan kifogásolták a fizetendő perköltség összegét. Az Ükr. 3. § (2) bekezdése – erre vonatkozó megállapodás hiányában – az ügyvédi munkadíj összegét főszabályként a pertárgy értékéhez igazodóan határozza meg. Az így számított összeg a (6) bekezdés szerint a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre tekintettel mérsékelhető.

[19] Azt mindkét fél tévesen állította fellebbezésében, hogy tisztán az Ükr. 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint történt a fizetendő ügyvédi munkadíj összegének meghatározása. Az elsőfokú bíróság ugyanis azt a Pp. 82. § (3) bekezdés utolsó mondatát és az Ükr. 3. § (6) bekezdését is alkalmazva, az alperes által előterjesztett költségjegyzék összezszerűségével egyezően határozta meg. A megállapított összeg – az alperesi képviselő nyilatkozatára tekintettel és elkülönítésének hiányában – az áfát is tartalmazza. Az Ükr. 3. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazása esetén az egyes felperesek kereseti kérelmeinek pertárgy értékét a Pp. 21. § (5) bekezdése szerint összeadva számított – és a keresetlevélben feltűntetett – 48.161.904 forint pertárgyértékből kiindulva az alperesnek megítélt ügyvédi munkadíj 1.644.857 forint plusz áfa, azaz 2.088.968 forint lett volna. Az ítéletben meghatározott ügyvédi munkadíj ennek az összegnek mindössze 69,16%-a, vagyis elsőfokú bíróság az alperes által a költségjegyzékben megjelölt összeg elfogadásával egyúttal az Ükr. 3. § (6) bekezdését is alkalmazta.

[20] Fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a bíróságnak nem kötelessége a fenti rendelkezést alkalmazni, ezt azonban az adott esetben a Fővárosi Ítéltábla – még az elsőfokú bíróságnál is nagyobb mértékben – látta indokoltnak. E kivételes szabály alkalmazásának különösen akkor van helye, ha a megszokotthoz képest valamely oknál fogva (pl. nem vitatott tényállás, egyértelmű jogi helyzet, alperesi elismerés stb.) lényegesen kevesebb ügyvédi tevékenység szükséges a megfelelő jogi képviselethez, ezért az

Ükr. 3. § (2) bekezdése alapján a magas pertárgy értékhez igazodóan számított ügyvédi munkadíj nyilvánvalóan eltúlzott lenne. Ennek tipikus esete az, amikor a kereset jogi megalapozottsága hiánya miatt kerül elutasításra, ezért az összecszerűség tekintetében nem kell további bizonyítást lefolytatni.

[21] Az általános tapasztalat szerint a perbelihez hasonló tárgyú ügyek esetében a bizonyításnak jelentős része a kereset összecszerűségével kapcsolatos. A jogalap hiányával indokolt elutasító döntés esetén lényegesen kisebb terjedelmű az ügyvédi képviselési tevékenység, ezért nem kifogásolható az Ükr. 3. § (6) bekezdésének alkalmazása. Ezt az adott esetben még az is indokolja, hogy a megszokottól eltérően a jogalap megítélése – a szakértői bizonyítás szükségessége ellenére sem – volt bonyolult. Az elsőfokú bíróság a szakvélemény, annak kiegészítése és a szakértők tárgyaláson való egyszeri meghallgatása alapján, rövid időn belül döntést hozott. Az alperes mindössze három tárgyaláson jelent meg, és csak a perfelvételi tárgyaláson, valamint a szakértők meghallgatása során tett érdemi szóbeli nyilatkozatot, az írásbeli ellenkérelmen (4. sorszámú irat) kívül mindössze három beadványt (40., 46. és 51. sorszámú iratok) nyújtott be.

[22] Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alperest megillető elsőfokú perköltség összegét az elvégzett munkával arányosan 900.000 forint plusz áfa összegre leszállította. Ez már az Ükr. 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján számított összeg mindössze 54,7%-a, ezért az I-V. rendű felperesek álláspontjával ellentétben ettől jelentősebb mérséklés nem volt indokolt. A fellebbezés az I-V. rendű felperesek fizetési kötelezettségének egyetemleges jellegét nem érintette, így azt – a Pp. 370. §-ára figyelemmel – a Fővárosi Ítéltábla sem vizsgálta.

[23] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján részben megváltoztatta.

[24] Az I-V. rendű felperesek fellebbezése részben eredményre vezetett, másodfokú perköltséget azonban nem igényeltek. Az alperes ugyan kérte az I-V. rendű felperesek másodfokú perköltségben marasztalását, azt azonban a Pp. 81. § (2) bekezdésében előírtak ellenére sem a jogszabály megjelölésével, sem összecszerűen nem számította fel. Így a jelentős részben eredménytelen fellebbezés ellenére az I-V. rendű felpereseket a Pp. 82. § (3) bekezdése értelmében nem terheli másodfokú perköltség fizetési kötelezettség.

[25] Az I-V. rendű felpereseket megillető teljes személyes költségmentesség, illetőleg az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a le nem rótt fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Dr. Csordás Csilla s.k.

a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.

előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: